

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 926. Peculium quid & quotuplex, an & qualiter issud habere possint regulares.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

dispositionis irrogetur ulla pœna. Porro utroque hoc capite prohibetur accessus, qui fit videndi & alloquendi moniales gratiâ, & non qui fit ex alia causa. Nav. *comment. 4. n. 61. de regular.* Rodriq. *reg. 99. Tom. 1. q. 45. a. 1.* Sanch. *l. 6. sum. cap. 16. n. 112.* Suar. *Tom. 4. de relig. tract. 8. l. 1. c. 10. n. 24.* Castrop. *tract. 16. d. 4. p. 11. n. 2.* Quanta verò intelligatur frequentia, non convenit inter AA. Nav. *l. c.* Rodriq. *l. c. a. 4.* Sanch. *num. 110.* Suar. *n. 25.* Castrop. *l. c.* Barb. *cit. alleg. 102. n. 70.* id relinquendum sentiunt communi modo loquendi & prudentis arbitrio. Unde frequentem accessum censent Nav. & Rodriq. Si fiat tribus diebus continuis. Sanch. & Castrop. si fiat per annum singulis mensibus semel. Prohibitione tamen accessus non comprehendi missionem litterarum ad moniales (etsi alias videri posset non prohiberi tantum accessum materiale corporum, & colloquutionem vocalem, quàm accessus mentis & animi) sustinent Suar. *l. c. n. 24.* Barbof. *n. 80.* Castrop. *n. 3.* Sic pro certo tenendum asserens; eò quòd accessus in propria sua significatione acceptus sit aditus & appropinquatio corporalis, ac in legibus & præceptis, præsertim in ordine ad effectum extendendi prohibitionem, verba non sint impropianda. Secus tamen foret, ubi Pontifex expressè prohibuisset scribere monialibus, uti Nav. *conf. 60. de sent. excomm. alias 5.* refert, Gregor. XIII. prohibuisse certis regularibus ne scriberent monialibus sui ordinis sub excommunicatione lata sententiæ, quam tamen non incurrere illos, si literæ missæ non pervenissent in manus monialis probabilius censent Castrop. *n. 5.* cum Nav. *cit. conf. 60. alias 19.* Barbof. *n. 77.* Sanch. *n. 117.* &c. eò quòd Pontifex non prohibeat scripturam utcumque; sed eam, quæ cum monialibus fit communicatio, cum per illam datur iis occasio inquietudinis, & fortè turpitudinis, cujus periculum illa prohibitione avertere intendit Pontifex. Quod attinet ad decretam, quod ut refert Nav. *comment. 4. de regul. n. 61.* à Vicariò Pontificis Romæ promulgatum, ne quis scribat moniali sive sua aut Protectoris Ordinis licentia, illud non extendi ultra Romam; cum dicti Vicarii iurisdicção se extra curiam Romanam non extendat, dicunt ipse Nav. Rodriq. Sanch. *n. 116.* Castrop. *l. c. n. 4.* Deceterò accessum illum seclusis extrinsecis circumstantiis (quales sunt dum fit ex prava intentione, cum periculo lapsus accedentis vel monialis alloquendæ, vel præbito scandalo aliis, & occasione habendam de monasterio suspicionem, quæque maxime procedunt, dum accessus est furtivus, id est, absque licentia Abbatis sive aut superioris) non constituere per se peccatum saltem mortale probabilius existimat Castrop. *l. c. n. 7.* & 8. cum Suar. *l. c. n. 26.* eò quòd prohibitio illa facta per *cit. c. periculoso.* Quò ad accessum consuetudine fit abrogata. Teste Nav. Rodriq. Suar. *LL. cit.* apud Castrop. *n. 7.* nec renovata à Trid. aut etiam à Pio V. quippe quod & qui innovantes *cit. constitutionem Bonif. VIII.* nullam mentionem de illo accessu fecerunt, sed solum de ingressu & egressu, quibus clausura violatur. De Decreto verò S. Congreg. *nonis Majii 1590.* edito, cujus meminit Quarant. *in Sum. Bullar. V. Monasteria monialium.* Sanch. *l. c. 16. n. 155.* prohibente omnibus religiosis, exceptis confessorio, ordinario & extraordinario ad tempus deputato accessum ad monasteria monialium, sive sui sive alterius Ordinis sine licentia dictæ S. Congreg. sub variis pœnis, de hoc inquam decreto dubitare se inquit Castrop. *l. c.* num prolatum sit pro aliis monasteriis, quàm Romæ existentibus, cum dixit

R. P. Leur. *Jur. Can. Lib. III.*

rissimum foret omnes religiosos hanc licentiam à S. Congr. petere, quin & num satis promulgatum & receptum. De frequentia verò accessus neque eam prohibitam secundum se sine dictis circumstantiis (quæ tamen in frequentia facilius adsunt, & propterea adolescentem frequenter colloquentem monialitarò excusandum à se à peccato gravi) graviter, sed ad summum venialiter asserit Castrop. *n. 9.* cum Sanch. *n. 120.* & Suar. *n. 25. in fine.*

Quest. 926. Peculium quid & quotuplex, an & qualiter habere illud possint regulares?

1. **Resp.** Ad primum: peculium quid sit & quotuplex satis est dictum supra *Tit. 25.* de peculio clericorum. Quod verò specialiter attinet peculium regularium, de quo *h. l. c. 2. & c. 6.* Sufficiat hic rursus insinuare, spectari illud posse dupliciter, nempe propriè & impropiè. per peculium propriè acceptum intelligitur pusilla pecunia, seu pars quædam exigua patrimonii, quæ filio familias vel servo seorsim tanquam proprium de quo ii disponere pro libitu possint, permittitur à patre vel domino. minus propriè tale accipitur pro simili aliqua parte bonorum, cujus tantum administratio & usus permittitur. Ita ferè Fagn. *inc. 2. h. t. n. 2.* Reiffenst. *h. t. n. 2.* his suppositis

2. **Resp.** Ad secundum: jure communi decretalium potest regularibus in particulari citra hoc quòd sit officialis monasterii, concedi seu permitti de licentia prælati religiosi ex causa legitima peculium proveniens etiam aliunde quàm ex bonis monasterii minus propriè tale, seu solum ad usum honestum & licitum, & quidem ad nutum revocabiliter. ita ferè Barbof. *ad c. 2. h. t. n. 2.* citatis Nav. *comment. 2. de regular. n. 14.* Cordub. *in sum. quest. 54. opin. 2.* Rodriq. *99. regul. Tom. 3. q. 29. a. 8.* Mirand. *in man. prælat. Tom. 1. q. 28. a. 8.* Azor. *inst. mor. p. 1. l. 12. q. 1.* Sanch. *in præcep. Decalog. Tom. 2. l. 7. c. 22. n. 5.* & aliis contra Felin. *in c. 26. de cons. Topia & alios*

3. Dixi primò: jure communi Decretalium: quod tamen etiam correctum non est per Trid. *Lesf. 25. de regul. c. 2.* ut volunt Azor. *l. c. c. 9. 2.* Nav. *de rest. l. 3. c. 1. p. 3. du. 1. n. 163.* Vasq. *opusc. de rest. eccl. c. 3. du. 1. n. 14.* Rodriq. *l. c. Tom. 2. q. 47. a. 15.* Valent. *2. 2. q. 4. p. 3. col. 2.* Molin. *de just. tr. 2. tom. 3. d. 276. col. penult.* Lesf. *de just. l. 2. c. 7. du 5. n. 30.* & alii apud Barbof. *l. c. n. 3.* tenentes vi Trid. jam non amplius concedi & haberi posse tale peculium: contrarium, nimirum per Trid. *l. c.* nihil novi juris inductum, sed solum jure antiquo circa hæc statuta confirmari, adeoque verba Trid. majorem vim contra peculium hic descriptum non habere quam verba Concilii lateran. *c. 2. h. t. relata tenentibus Nav. cit. comment. 2. n. 15. & 18. Sa. v. religio. n. 48.* Tanner. *2. 2. d. 6. q. 3. du. 4. n. 108.* Peyrin. *de relig. subditio. Tom. 1. c. 2. q. 2. §. 1. & 2.* Fagund. *in præcep. Eccl. tr. 2. l. 8. c. 6. n. 13.* Mirand. *l. c. n. 28.* Ricc. *in Decif. curie neapol. p. 4. Decif. 340. n. 12.* Sanch. *cit. n. 22.* & plurimis aliis, quos citat & sequitur Barb. *l. c.*

4. Dixi secundò: citra hoc, quòd sit officialis, & citra quòd peculium illud proveniat ex bonis monasterii: hæc enim, ut docet Sanch. *l. c. n. 13. juncto n. 14.* apud Barbof. *l. c.* hodie licet ex justa causa concedere cuilibet religioso, etiam si non sit officialis ordinis, administrationem aliquorum bonorum stabiliùm (intellige monasterii) aut etiam juxta aliquarum religio-

R r r r

gio-

gionum consuetudinem certos anni redditus ad victum & vestitum illius; multò magis licebit ei concedere citra administrationem bonorum stabilium, aliqua bona mobilia exigua ei aliunde obvenerint, impendenda ab eo ad usus honestos & licitos.

5. Dixi tertio: ad usum simplicem hoc est, citra proprietatem eorum, & quidem ad nutum superioris revocabilem. talem usum enim mobilium concedi à superioribus permittit Trid. l. c. hisce expressis: *mobilia usum superiores permittant, ut eorum suppellex statui paupertatis, quam professi sunt, conveniat.* Econtra usum cum proprietate conjunctum seu in ea fundatum prohibet, dum ait: *nemini regularium, tam virorum, quam mulierum liceat bona mobilia, cujuscunque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquisita tanquam propria, aut etiam nomine conventus possidere aut retinere, sed statim ea superiori tradantur. nec deinceps liceat superioribus bona stabilia alicui regulari concedere, etiam ad usum fructuum aut usum, administrationem vel commendam &c.* Quibus tamen posterioribus verbis prohiberi videtur ne ullus religiosus (nisi officialis aut administrator sit bonorum monasterii pro ejusdem utilitate) etiam cum licentia superioris habere possit peculium immobile seu administrationem bonorum immobilium seu annuos redditus; etiam si revocabiliter concedantur impendendi ad honestos & licitos usus pro utilitate & necessitate ipsius religiosi, ut contra Sanch. *pucced. num. relatum* item contra Rodrig. l. c. 9. 125. a. 4. Nav. h. t. *conf. 14.* docent Host. *inc. 2. h. t.* Jo. and. *v. nisi ab Abbate Felin. inc. cum m. de const. & late Fagn. in cit. c. 2.* quos citat & sequitur Reiffenst. h. t. n. 5. quamvis autem Fagn. l. c. *in fine* assereret nulla consuetudine, nulla probabilitate, nullove alio pretexto religiosum contrarium facientem in hoc puncto excusari posse à peccato gravi. Reiffenst. tamen censet oppositam sententiam subsistere, nempe regulares, etiam non officiales, de licentia superiorum ex justa causa administrationem bonorum immobilium aut certos annuos redditus vel provisiones pro suis necessitatibus habere posse, si talis debito tempore præscripta vigeret consuetudo; eò quòd contrarium sit solum contra jus humanum ecclesiasticum, contra quòd licita & valida est consuetudo legitime inducta juxta *c. fin. de consuet.* Quamvis & talem consuetudinem omni modo extirpandam perfectamque communitatem inducendam in monasteria, maxime monialium, non obstantibus quarundam querelis; lamentationibus, murmurationibus, & quæsitis rationibus spondeant omnes, ut Reiffenst. n. 16. S. etiam Congreg. abominans talia monasteria sæpe prohibuerit teste Fagn. l. c. n. 63. & seq. ne amplius recipiantur moniales in talia monasteria, in quibus communem vitam perfectamque communitatem non servant.

6. Porro illud hic notandum primò, quòd licet religiosi in particulari de licentia superiorum habere & retinere valeant res mobiles sibi necessarias & etiam consumere & expendere in usus honestos & li-

bitos, ut certum ac indubitatum esse apud omnes teste Mirand. l. c. tom. 1. *quest. 28. a. 15.* ait Reiffenst. n. 16. peccare tamen tales, si tali modo habeant superflue, vel in usus illicitos impendant, tenent quoque omnes juxta quòd declarat Trid. l. c. quamvis in eo, num peccent mortaliter an venialiter, an contra paupertatem, an contra aliam virtutem, non conveniant, contra votum paupertatis non peccare religiosos habentes facultatem impendendi aliquam pecuniam in quoscunque usus licitos, impendendo illam in usus profanos vel etiam turpes, eò quòd in tali casu superior, cum jam dederit licentiam impendendi non sit inivus quòd ad substantiam, sed solum quòd ad modum alienationis non improbabiler doceri à Rebell. Bannez, Lopetz & aliis ait Delb. *de immunit. Eccl. c. 1. du. 1. l. 2. n. 5.* peccare illos contra paupertatem graviter vel leviter pro quantitate materiæ; tradunt de Lug. *de just. d. 3. n. 183.* Pelliz. &c. esse intuler proprietarios volunt Sanch. l. 7. *mor. c. 19. n. 21.* Donat. Nav. & alii quod tamen rectius negare videtur D. Antonin. Mirand. Pelliz. & alii apud Reiffenst. n. 17. eò quòd proprietarius proprie dicatur voto paupertatis astrictus, si sine licentia superioris retineat vel expendat rem nomine proprio, ac si ea propria esset. An verò licentia superioris sit ad superflua vel irrationabiliter concessa, relinquatur judicio superioris arbitrandum, habitatione personæ, officii, regulæ statusque paupertatis, quam professi, aliarumque qualitatuum juxta declarationem S. Congr. quam referunt Donat, Guarant. Lezana apud Reiffenst. n. 19. qui etiam n. 21. & seq. de pœnis proprietarii. De quibus vide quoque Barbol. *in c. 6. h. t. n. 5. & 6.*

7. Notandum secundo: donata & legata religioso intelligenda esse juxta conditionem illius, nimirum de solo usu ac licentia superioris ad nutum revocabili; cum voluntas testatoris semper ita explicanda, ut non careat effectu; qualiter eo caret, & nulla est, transeunte legato ad monasterium; si ea expressa conditione factum religioso in particulari, ut etiam dominium rei legata ad illum pertineat, vel ut usus illius independenter à licentia superioris vel irrevocabiliter, quamdiu vivit, permittatur, Sanch. l. c. n. 4. *juncto n. 11.* Jason. *in auth. Ingressi c. de SS. Eccles. n. 37. & 39.* Reiffenst. n. 23. & 24. qui etiam n. 25. cum Sanch. l. c. n. 11. aliisque ab eo citatis hoc facit discrimen inter legata & donata in vivis, quòd hæc donatio sit irrita & donata etiam de licentia superioris sub dicta conditione accipi non possint, legata verò subsistant; eò quòd conditiones turpes legatis adjectæ habeantur pro non adjectis, legatum tamen non vitiant; contractus verò inter vivos, quibus adjecta conditio turpis, toti vitiantur Arg. *tot. tit. ff. de condit. ob turp. caus. & l. 7. ff. de V. o.* Plures de cætero casus seu modos, quibus in his & similibus peccetur contra paupertatem à religiosis, vide apud Reiffenst. h. t. a. n. 11. Uti & apud Theologos morales, ubi de tribus votis religionis, præsertim paupertatis scribunt.

